

Aan de Gemeenteraad van Stichtse Vecht

Postbus 1212
3600 BE Maarssen

Maarssen, 4 september 2021

Betreft: Transitie Visie Warmte

Geachte dames en heren,

Wij namen kennis van het voorstel van het College van B&W: "Transitie Visie Warmte".

Dit voorstel gaat vooral over het aardgasvrijmaken van woningen en bedrijven, het is door een meerderheid van het College reeds op 13 juli jl. vastgesteld.

Wij zagen, dat dit raadsvoorstel (inclusief bijlagen maar liefst 70 pagina's), dat voor bedrijven, huiseigenaren en hun gezinnen, waar onder onze werknemers, ingrijpend en kostbaar is of wordt, recent via het raadsinformatiesysteem naar buiten is gebracht en al voor de commissievergadering van 7 september a.s. is geagendeerd.

Dit betekent dat burgers en maatschappelijke organisaties in feite slechts enkele dagen de tijd hebben voor een reactie naar uw Raad over dit belangrijke raadsvoorstel, terwijl in het College Werkprogramma staat bij "Energietransitie": "daarnaast vinden we breed draagvlak onder de inwoners erg belangrijk. We willen daar voldoende tijd voor nemen". Er is weliswaar informatie verstrekt, ook aan de Commissie, maar nu is het belangrijkste namelijk de inhoud van de feitelijke besluitvorming aan de orde.

Dit klemmt te meer, omdat dit voorstel pas vóór 1 januari 2022 vastgesteld behoeft te worden.

Het participatiedocument doet daar niets aan af, omdat het daar vooral over de uitwerking gaat en de hoofdzaken van dit beleid, via dit voorstel van B&W aan uw Raad, worden vastgesteld.

Wij beoordelen dit voorstel, zoals wij eerder deden bij de RES, op haalbaarheid, betaalbaarheid en effectiviteit.

Gemeenten hebben weliswaar de wettelijke plicht een Transitie Visie Warmte vast te stellen, maar voor de daadwerkelijke uitvoering van het aardgasvrijmaken hebben de gemeenten nog 28 jaar de tijd tot 2050!

Het collegevoorstel gaat echter nu al veel verder, door niet alleen wijken aan de wijzen, maar ook al een aanzet te willen geven aan de uitvoering. Daar hebben wij vooral bezwaren tegen.

Uitvoerbaarheid

Dit voorstel om daadwerkelijk woningen af te koppelen van het aardgasnet is dus veel te vroeg, er is ook geen wettelijke verplichting daartoe en het is de vraag of die er zal komen.

Het College geeft in het voorstel zelf aan, dat om de energietransitie mogelijk te maken, er nog veel verandering van landelijke wetgeving nodig is.

Bovendien geeft het College in het voorstel ook aan, dat er grote financiële risico's zijn, er geen dekking is voor wijkuitvoeringsplannen of het uitvoeren van concrete maatregelen en onderzoek in wijken, er nog gezocht moet worden naar de maatschappelijk goedkoopste oplossing, er zorg is over de opstuwung van prijzen in verband met schaarste en onvoldoende zekerheid over het verkrijgen van subsidies.

Deze moeten overigens vervolgens weer door huishoudens en bedrijven worden opgebracht.

Ook het landelijke elektriciteitsnetwerk blijkt nog lang niet op orde voor de nieuwe elektriciteitsvraag te zijn. Er zijn verschillende berekeningen, door onder meer de Consumentenbond, dat de kosten per woning tussen de € 40.000,-- en € 50.000,-- zullen belopen, te betalen door huiseigenaren, bijvoorbeeld door middel van leningen die uiteraard moeten worden terugbetaald.

Al deze plannen en voorbereidingen kosten ook heel veel ambtelijke tijd en inzet. Wij lezen in de pers, dat er taken voor inwoners en bedrijven in Stichtse Vecht niet kunnen worden uitgevoerd of worden uitgesteld in verband met het feit dat de ambtelijke organisatie nog steeds niet op orde is. Waarom zou er dan wel voldoende capaciteit beschikbaar zijn om deze, veel te vroege, plannen uit te voeren, terwijl er zoveel andere belangrijke prioriteiten zijn voor burgers en bedrijven.

Effectiviteit

Er is, zoals bekend, steeds meer discussie over de effectiviteit van het afsluiten van woningen van het gasnet.

Zo blijkt gas een relatief schone fossiele brandstof te zijn, waarvan in landen om ons heen steeds meer gebruik wordt gemaakt. Zo worden in België steeds meer nieuwe gascentrales gebouwd en wordt in Duitsland (45 miljoen woningen) subsidie verstrekt voor het aansluiten van woningen op gas. Woningen die van het aardgas worden afgesloten gaan voor onder meer warmtepompen veel meer elektriciteit verbruiken, dat moet voor een groot deel worden opgewekt door biomassacentrales met een hogere CO₂ uitstoot dan gas.

Allerwegen wordt aangegeven dat er de komende jaren nieuwe technieken beschikbaar komen, bijvoorbeeld het gebruik van waterstof.

Het College geeft dat zelf ook terecht aan in het voorstel. In het "College Werkprogramma" lezen we daarover: "een voorbeeld hiervan kan zijn de ontwikkeling van het gebruik van waterstof over het bestaande gasleidingennetwerk". Dan moet dus wel het gasnet van woningen en bedrijven in stand blijven. Zo lezen we recent, dat er voorstellen komen om zogenoemd groen gas toe te voegen.

Keuze van de wijken

In het voorstel worden enkele wijken in Maarsse-dorp genoemd als startwijken. De onderbouwing daarvan is onduidelijk. We lezen in het voorstel slechts dat het is gebaseerd: "op analyses van allerlei data, bronnen en basisgegevens die voor het onderzoek ter beschikking stonden. Voorts een analyse van het CBS, lokale data en informatie van onze lokale en regionale partners". Daar blijft het bij.

Ook speelt de ligging aan het Amsterdam-Rijnkanaal en of de Vecht daarbij een rol, maar dit geldt voor veel wijken in Stichtse Vecht.

Democratische legitimatie van de besluitvorming

Wij lezen in het voorstel (pag. 10): "Ook in regionaal verband worden allerlei afspraken gemaakt over de Energietransitie, die gevolgen hebben voor het lokale beleid. De Gemeente heeft hier doorgaans beperkte invloed op en zal het landelijke en regionale beleid door **moeten** vertalen".

Dit heeft ons verbaasd, het is geen wetgeving. Dit betekent dus dat aan niet transparante "regionale vergadertafels", waarvan de deelnemers niet gekozen zijn, wordt bepaald c.q. afgesproken, wat Gemeenteraden moeten besluiten. Het is toch zo, dat de gekozen gemeenteraad dit hoort te bepalen en niet de regio. In maart 2022 zijn er weer gemeenteraadsverkiezingen. Het kan toch niet zo zijn, dat de politieke partijen en de gekozen Raad en ook het College niet meer gaan over de hoofdpunten van beleid?

Opmerkelijk is dat het College dat zelf ook vindt; immers over het raadsvoorstel over IRP (6/7/'21) schrijft het College over de regiosamenwerking van 16 gemeenten: "er wordt dus **niks** vanuit de regio opgelegd". Hoe kan het College die tekst dan in dit voorstel opnemen?

Wij maken ons veel zorg over dit voorstel met te veel onzekerheden, een geringe effectiviteit en verregaande financiële consequenties voor bedrijven en huishoudens.

Wij verzoeken u dan ook onze inbreng bij de verdere besluitvorming te betrekken.

Met vriendelijke groet,

Namens het bestuur van de OVSV
C.G.J. van den Oosten, voorzitter OVSV

Namens het ZP-platform SV
C.R. Swierts, voorzitter ZP-platform SV

Drs G.M.E. van Loon-Van Ieperenburg, secr. OVSV